

Steenmarter

Leefomgeving:

De steenmarter komt vooral voor in zuid- en midden Europa, op de meeste Middellandse zee eilanden en delen van Zuid Azië. De voorkeur naast bos en veld zijn dorpen en steden, hier vind hij; oude bouwvallige huizen, houtopslagplaatsen en steenhopen. Maar omdat deze vaak niet meer te vinden zijn zoekt hij de woonhuizen op. Tot aan de 2e wereldoorlog, was de steenmarter en de bunzings, als gevolg van zijn dure pels bijna uitgeroeid. In de nachtelijke uren als hij op voedsel uitgaat, wordt de steenmarter actief. Op deze nachtelijke zoektochten naar voedsel legt hij vaak meer dan 8 km af. Alleen tijdens de paartijd en de tijd dat de jongen groot gebracht worden, kan hij overdag wel eens waargenomen worden. Bij zijn verplaatsing vermijdt hij open terrein. Zijn territorium grootte wordt binnen de bebouwing van een dorp of stad geschat op zo'n 40 ha en in het buitengebied op zo'n 200 tot 300 ha.

Deze kleine klimkunstenaren tonen altijd aantrekkelijk, maar

men mag niet vergeten dat hier om roofdieren gaat. Beide rassen de steen- en boomarter lijken veel op elkaar, maar met wat oefening, kun je ze goed uit elkaar houden. Vooral de borstvlak helpt bij het herkennen. Bij de boomarter is hij bijna geel, en bij de steenarter helder wit. De steenarter is een dier dat de nabijheid van mensen opzoekt. Hij schrikt er niet voor terug om zich in de motorruimte van auto's, die nog een (rest) warme motor hebben, een warm plekje op te zoeken en hier aan kabels en slangen te bijten met alle gevolgen van dien. Steenmarters hebben een grote menukaart; kleine zoogdieren, vogels, reptielen maar ook steenvruchten en bessen eet hij graag.

Steenarter dood hangend aan elektriciteitsdraad

Voortplanting

Steenmarters paren tijdens de zomer, einde juni tot half augustus. De daaropvolgende draagtijd duurt 9 maanden (inclusief de – voor marterachtigen typische – lange kiemrust), dit is meestal in maart en zelden in april. Per jaar is er één worp van twee tot zeven jongen, deze zijn de eerste vijf weken blind en moeten tot 8 weken gezoogd worden, voordat ze vast voedsel aannemen. Na drie maanden zijn ze zelfstandig en dan leren ze onder leiding van de moeder de omgeving kennen en pas in de nazomer zoeken zij dan een eigen territorium. Jonge steenmarters zijn te herkennen aan de grijze pels op de rug.

Gedrag

de steenmarter dicht in onze nabijheid kan wonen, leidt dit nachtdier zo'n verborgen leven, dat hij vaak pas wordt opgemerkt als hij in een kippen- of duivenhok heeft huisgehouden. Het gefladder van de opgesloten vogels zet hem steeds opnieuw aan tot doden, een situatie waarin hij in de vrije natuur nooit verzeild raakt. De steenmarter voert met gemak sprongen van anderhalve meter uit. Ook bij het galopperen maakt hij enorme sprongen. Bovendien is hij een meester in het besluipen, een behendig klimmer en een goed zwemmer. Als je hem in het half donker ziet lopen, dan denk je wat is dat voor magere kat met een lange staart.

Steenmarter Data

- **lengte:** 50 – 70 cm (inclusief staart bij een mannetje)
- **Staart:** 24 – 28 cm
- **Gewicht:** 1,5 – 2 kg
- **Kleur:** bruin zwart en witte bef (vanaf bovenkant voorpoten tot onderkaak)

Biotoop

Zijn voorliefde voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en ook gebouwen, gaven dit roofdier zijn naam. Net als de boommarter komt de steenmarter in gemengde bossen en bosranden voor, maar daarnaast ook in volkomen bosloze gebieden zoals dorpen en steden. Hij voelt zich vooral thuis op boerenerven waar de landbouw nog min of meer kleinschalig wordt bedreven, met oude schuren, heggen en geriefbosjes. Maar ook op leeg staande zolders en gebouwen waar hij niet vaak gestoord wordt

Voedsel

Steenmarters zijn verzot op eieren, ongeacht of deze van

zangvogeltjes, fazanten of kippen afkomstig zijn. Ze verorberen deze niet altijd ter plaatse, maar verslepen ze vaak naar een veiligere plek. Ze eten ook veel vruchten zoals bramen, vlierbessen appels, maar ook op een rijpe banaan ze zijn gek op. Maar ook veel kleine zoogdieren en vogels die ze maar te pakken kunnen krijgen zoals konijnen, muizen, holleduiven, rotsduiven, fazanten, etc.

Kenmerken

De steenmarter is in de vrije natuur moeilijk van de boommarter te onderscheiden. Het meeste houvast geven nog de lichtere snuit van de steenmarter en het feit dat bij deze soort de oren nauwelijks boven de kop uitsteken.

Aantallen

De belangrijkste vijand van deze marter is de mens, maar tegelijkertijd weet hij zich in diens omgeving beschermd tegen zijn natuurlijke vijanden. Officieel mag hij in een aantal landen, o.a. Nederland, niet meer zonder vergunning worden bejaagd. Er zijn echter maar weinig mensen die een marter in hun omgeving dulden, zodat veel dieren clandestien worden gedood.

Eigen territorium

Het vangen en verplaatsen van steenmarters is niet alleen aan een ontheffing (vergunning) van de provincie onderhevig, het heeft bijna ook geen zin. Elke steenmarter heeft zijn/haar eigen territorium, de jongen zoeken iedere nazomer hun eigen territorium en worden door hun ouders hardhandig verdreven. Blijkt er ergens een " lege plek" te zijn doordat de steenmarter is weggehaald, dan zal deze plek weer heel snel worden ingenomen door een andere steenmarter. In de voetzolen van de steenmarter bevinden zich namelijk geurkliertjes, hierdoor verspreidt hij of zij de eigen geur in zijn/haar territorium. deze geursporen blijven lang achter en lokken

andere steenmarters aan, hetzij om de lege plek in te nemen, hetzij om een partner te vinden.

Soms geven steenmarters overlast

Een nest met steenmarters gevonden op een zolder bij het vernieuwen van het dak door

Hanno Nap met de jonge steenmarters. Waar steenmarter en mensen dicht bij elkaar in de buurt leven, ontstaat soms overlast. De overlast heeft te maken met geluid en geur. Uitwerpselen van steenmarter in Geleen, bij houtopslag aan huis. Steenmarters kunnen stommelende geluiden maken, alsof er een inbreker in huis is. In de zoogtijd kan men soms de jongen horen piepen. Steenmarters maken gebruik van verschillende dagrustplaatsen. De geluidsoverlast is dus niet permanent.

Steenmarters zijn, net als katten, zindelijke dieren. Ze hebben een vaste plek waar ze hun uitwerpselen deponeren, waar ze hun voedsel bewaren en waar ze rusten. Zo'n plek kan voor stankoverlast zorgen. Soms beschadigen steenmarters leidingen en kabels in woningen of auto's. Met hun scherpe tanden knagen ze zelfs kabels van hard plastic kapot.

Hoe kan ik erkennen of je een steenmarter in huis hebt?

Hierbij kunnen verschillende sporen vergeleken worden. De steenmarter laat worstachtige uitwerpsels van zo'n 3 à 4 tot 10 cm met een gedraaide spitse punt eindigt achter. Vaak zijn de prooiresten nog duidelijk te zien, zoals bij elkaar gedraaide haren, veren of fruitpitten. Ook de sporen van de voetafdrukken zijn duidelijk te herkennen in de stof of droogzand. Ze zijn zo groot als kattenpoten en hierbij zijn echter de vijf tenen en nagelafdrukken goed te herkennen. Dit kun je zelf ook goed uitproberen door wat meel te strooien op de zolder of plaatsen waar ze zich ophouden, dan kun je sporen duidelijk zichtbaar maken.

Wat u zelf kunt doen

Heeft u een steenmarter in huis gehad?

Probeer na te gaan door welke opening hij binnen is gekomen. Om dit na te gaan, moet men om het gehele huis en de dicht bij staande bomen een pad van fijne papzand gestrooid worden, om zo door de sporen na te gaan, waar hij het huis binnenkomt. Als hij langs de muur omhoog gat kan men dit tegen gaan door een plaat van glad materiaal, bijvoorbeeld trespa of zink aan te brengen zodat hij geen grip meer heeft. Springt de steenmartere rechter vanuit een dichtbijstaande boom of vanaf het huis van de burens naar uw dak, dan helpt alleen het goed dichtmaken van de openingen, waardoor hij naar binnen glipt. Steenmarters kunnen door nauwe openingen kruipen. Wanneer je een oude doek in de opening stopt waar de steenmarter binnenkomt wordt hij/zij verdreven. Zo'n opening vindt je vaak onder de eerste rij dakpannen.

Omdat de steenmarter overdag slaapt en 's nachts jaagt, kunt u de doek overdag in het gat duwen. De dag erna zult u zien dat de doek naar binnen getrokken is of naar buiten geduwd. Dat is een teken dat de marter is vertrokken. Om zeker te zijn dat hij/zij niet terugkomt. stopt u de doek nogmaals terug. in de meeste gevallen zit de doek daags erna nog op zijn plaats, hetgeen betekent dat de marter niet is

teruggekomen. De kieren kunt u het beste afsluiten, met stevig hout of dik kippengaas of purschuim, zodat de marter niet nog eens kan inbreken. Doe dit alleen als u zeker weet dat het dier buiten is. In het voorjaar is het bijzonder op te letten dat er geen jonge dieren van de moeder worden afgesloten. Zijn er toch jonge dieren dan kan men deze het beste in de hand nemen, zodat ze de reuk van u over nemen, dit heeft de martermoeder niet graag en ze zal de jongen naar een veilige plek verplaatsen. Dit doet ze door de jonge op haar nek te dragen.

Is er aan leidingen geknaagd in uw auto?

Steenmarters gebruiken op straten waar geen dekking is de auto als dekking om zich te verplaatsen en gebruiken de motorruimte als verblijfplaats of speelplaats voor jonge dieren en voor het verbergen van voedsel. De hoofdoorzaak van de schade aan motoronderdelen zijn het agressieve bijten, dat als gevolg van het verdedigen van zijn territorium aangemerkt moet worden. Door de reuk van een rivaal wordt de steenmarter geprovoceerd en richt hij zijn woede op de bougiekabels en waterslangen. De meeste schadegevallen treden in het voorjaar vlak voor de paartijd op omdat dan de strijd om het territorium tussen de mannetjes plaats vindt en deze dus agressief op reuksporen van andere mannetjes reageren.

Bekijk of uw auto voortaan op een andere plek kan staan, als het kan in een afgesloten garage. U auto staat dan waarschijnlijk op de grens van een steenmarter territorium. De kans dat een marter de auto inklimt, neemt ook af als u een stuk gaas opgerold boven op het motorblok in de motorruimte legt of een doek met ammoniak op straat onder de motorruimte legt. Ook kun je de motorruimte en de motor goed afsprengen met hoge druk bij een carwashinstallatie kan dat gemakkelijk, want als er ook maar een geur aanhangt van een andere marter dan

komt hij terug en begint aan alle kabels te bijten waar een andere marter aangezeten heeft.

Helpt dit niet, dan zijn er hoogspanningskastjes te krijgen in anti steenmarter schrikapparaat Duitsland, die op bepaalde plekken in de motorruimte worden aangebracht en waar hij een flinke schok krijgt, als hij deze aanraakt. Een verdere oplossing kan zijn het installeren van stalen geribde kabelhulzen die in de autovakhandel verkrijgbaar zijn, je kunt deze zo over de buizen heen schuiven.

Het heeft zin om een steenmarter met lawaai weg te jagen, dit kan door er een draagbare radio neer te zetten, dit verstoort zijn rust met een tijdschakelaar zodat er geen gewinning op kan treden. Als u weet dat hij er niet meer is, dan alles goed afsluiten anders komt de marter namelijk gewoon terug.

Verdere preventieve en schadebeperkende maatregelen.

- Incidenteel wegvangen
- Openingen dichtstoppen
- Manchetten en anti-klimkragen
- Aanbrengen schrikdraad die onder stroom staat langs de muren.

- Het gebruik van een hoogspanningsmat bij de ingang waar hij het gebouw moet betreden.
- Een sok gevuld met (jacht)hondenharen helpt ook
- Aanbrengen van gladde platen op plaatsen waar hij langs de muur omhoog gaat, zodat hij geen houvast meer heeft.
- Hoogspanning draden en plaatjes in motorruimten auto's
- Aanbrengen van geribde stalen kabelhulzen om de motorslangen en kabels
- TRÜMO MARDER STOP Spray beschermt de AUTO, het Huis en Tuin

INFO:

Deze anti-marter Spray is een volledig biologisch middel om te verhinderen dat de marter aan stroomkabels of ander rubber of isolatiemateriaal van uw auto knaagt, hetgeen grote schade aan uw voertuig kan veroorzaken.

TRÜMO MARDER STOP Spray is een preventief te gebruiken middel. <http://www.lockmittel-versand.de/> hier kunt u dit middel bestellen.

GEBRUIKSAANWIJZING:

Spuit kabels en verdelerkap in; tevens rubber slangen en ook bijvoorbeeld de isolatie van de motorkap. Handeling na 3 weken herhalen. Zuinig in gebruik. Dit middel is ook te gebruiken voor rubberen strippen van garagepoorten etc. Dit middel is volledig biologisch afbreekbaar, absoluut gifvrij en dierproefvrij, niet schadelijk voor mens, dier en natuur. Niet schadelijk bij inwendig gebruik. Onbrandbaar. Niet in de ogen spuiten. Schudden voor gebruik.

WERKZAME STOF: Bitterstof, Etherische Oliën.

Ernstige overlast?

BDL-BESTRA. zie ook de website van
www.bdl-bestra.nl

Voorlichting, bestrijding Dierenoverlast

BDL/Bestra: Bestrijding Dierenoverlast Limburg

BDL/Bestra is gespecialiseerd in het opheffen van schade, vervuiling en andere overlast veroorzaakt door verscheidene diersoorten, zoals verwilderde duiven, verwilderde eenden/ganzen, zwervkatten, huismussen, kraaiachtigen, spreeuwen, steenmarters en sinds kort muizen en ratten.

Wij hanteren diverse methodes om een einde te maken aan de overlast: verjaging, vangen dmv vangkooien, afschot dmv luchtdrukbuksen.

T: 046 – 433 39 77 of Fax: 046-433 57 69

E: info@bdl-bestra.nl

Met klachten over steenmarters kunt u bij uw gemeente terecht. U vindt het nummer in het telefoonboek. Uw gemeente kan u verder helpen en kan eventueel een deskundige inschakelen als dat nodig is.

De gemeente is de instantie die u van de marteroverlast kan bevrijden door een ontheffing voor het vangen of te doden van de steenmarter aan te vragen bij de provincie, daar de steenmarter een beschermd dier is kan dit niet zomaar. De gemeente kan dan via een deskundig vanger u misschien van de overlast af helpen, maar het is geen gemakkelijk karwei.